

dr hab. Maria Urbaniec, prof. UEK
Katedra Przedsiębiorczości i Innowacji
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
ul. Rakowicka 27
31-510 Kraków

RECENZJA
rozprawy doktorskiej mgr Marleny Gołębiowskiej
pt. “Państwo jako właściciel-innowator.
Własnościowe uwarunkowania innowacyjności największych przedsiębiorstw
wybranych krajów Europy Środkowej w latach 2009–2021”
napisanej pod kierunkiem
dr hab. Tomasza Kijka, prof. UMCS oraz
dr Grzegorza Kwiatkowskiego

1. Podstawa formalna

Przedmiotem recenzji jest rozprawa doktorska mgr Marleny Gołębiowskiej napisana na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie pod kierunkiem dr hab. Tomasza Kijka, prof. UMCS (promotora) oraz dr Grzegorza Kwiatkowskiego (promotora pomocniczego). Praca została przygotowana w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. 2018, poz. 1669) oraz §6 ust. 3 i 4 *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. 2018, poz. 261).

Podstawą opracowania recenzji jest pismo prof. dr hab. Andrzeja Miszczuka, Dyrektora Instytutu i Przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie informujące mnie, iż Rada Naukowa Instytutu Ekonomii i Finansów Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na posiedzeniu w dniu 26 września 2024 r. powołała mnie na recenzentkę rozprawy doktorskiej mgr Marleny Gołębiowskiej.

2. Dobór problematyki badawczej i tematu rozprawy

Problematyka badawcza podjęta w recenzowanej rozprawie doktorskiej jest ważna i aktualna. Przedmiotem badań są uwarunkowania własnościowe wpływające na innowacyjność największych przedsiębiorstw państwowych w krajach Europy Środkowej. Badanie to koncentruje się na analizie roli państwa jako właściciela-innowatora, uwzględniając zmiany struktury własnościowej i jej wpływ na zdolność przedsiębiorstw do wdrażania innowacji w kontekście gospodarek przechodzących transformację ustrojową w latach 2009–2021.

Autorka pracy odwołuje się do dorobku teorii innowacyjności i własności państwowej przedsiębiorstw, analizując klasyczne oraz współczesne podejścia do roli państwa jako właściciela-innowatora. W szczególności korzysta z teorii związanych z efektywnością przedsiębiorstw państwowych oraz z koncepcji rozwoju innowacyjnego w gospodarce opartej na wiedzy.

Uzasadnienie prowadzenia badań w zakresie tematyki, podjętej przez Doktorantkę, jest wielorakie. Po pierwsze, tematyka ta należy do kwestii, która ma znaczenie nie tylko naukowe, lecz także praktyczne, ponieważ wyniki badań mogą wspierać polityki publiczne i strategie zarządzania własnością państwową w sposób sprzyjający innowacyjności i długofalowemu rozwojowi gospodarstwu. Po drugie, przeprowadzenie badań w tym temacie wynika z istniejącej luki badawczej w zakresie badań nad innowacyjnością przedsiębiorstw państwowych w Europie Środkowej. Obecna literatura koncentruje się głównie na krajach rozwiniętych lub ogólnych porównaniach sektorów publicznego i prywatnego, marginalizując kontekst specyficzny dla gospodarek transformacyjnych. Po trzecie, wykorzystanie metod ilościowych służy do zbadania zależności między strukturą własnościową przedsiębiorstw a ich aktywnością patentową i innowacyjnością, co umożliwi precyzyjne i porównywalne oszacowanie wpływu państwowego modelu własności na rozwój innowacji w różnych krajach Europy Środkowej. Po czwarte, przeprowadzone w ramach tej rozprawy badania na temat uwarunkowań własnościowych innowacyjności przedsiębiorstw państwowych pokazują, że w określonych okolicznościach przedsiębiorstwa te mogą wykazywać wysoki poziom innowacyjności, co kwestionuje dotychczasowe założenia o ich niższej efektywności innowacyjnej i wskazuje na możliwość ich rozwoju jako istotnych podmiotów gospodarki opartej na wiedzy.

Wybór obszaru badawczego należy uznać za uzasadniony i warty dociekań naukowych. Wagę podjętej problematyki należy rozpatrywać zarówno z teoretyczno-poznawczego, jak i praktycznego punktu widzenia. Z perspektywy teoretyczno-poznawczej praca jest ważna, gdyż zmierza do zbadania relacji między strukturą własnościową przedsiębiorstw państwowych a ich zdolnością do kreowania i wdrażania innowacji, co umożliwi pogłębienie wiedzy na temat czynników kształtujących innowacyjność oraz weryfikację istniejących teorii dotyczących efektywności przedsiębiorstw państwowych. Natomiast z praktycznego punktu widzenia dysertacja przyczynia się do lepszego zrozumienia uwarunkowań innowacyjności w sektorze publicznym, a tym samym stanowi podstawę do formułowania rekomendacji dla polityki gospodarczej, zwłaszcza w obszarze wspierania innowacyjności przedsiębiorstw państwowych, optymalizacji ich struktury własnościowej oraz wykorzystania potencjału państwowych podmiotów gospodarczych w stymulowaniu konkurencyjności gospodarki.

Uzyskane wyniki dostarczają cennych wskazówek dla polityki gospodarczej i polityki innowacyjnej, umożliwiając lepsze zrozumienie, jak państwo może efektywnie wspierać rozwój innowacji w sektorze publicznym, co jest kluczowe dla wzrostu konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju regionu.

Biorąc pod uwagę temat rozprawy doktorskiej, należy stwierdzić, że został on sformułowany poprawnie i odnosi się do podjętego przez Doktorantkę problemu badawczego. Niemniej jednak – w przyszłości przed opublikowaniem tej rozprawy doktorskiej - można rozważyć następującą modyfikację tytułu: „*Rola państwa jako właściciela w kształtowaniu innowacyjności przedsiębiorstw w Europie Środkowej w latach 2009–2021*”. Taka wersja tytułu bardziej precyzyjnie oddaje główny cel badania, jakim jest zbadanie wpływu własności państwowej na innowacyjność przedsiębiorstw.

Reasumując, dobór problematyki i tematu rozprawy stanowi mocną stroną dysertacji. Tematyka dotycząca własnościowych uwarunkowań innowacyjności przedsiębiorstw państwowych w Europie Środkowej jest istotna i aktualna, dostarczając wartościowego wkładu zarówno dla nauki, jak i praktyki gospodarczej.

3. Cele pracy i hipotezy badawcze

Autorka rozprawy doktorskiej deklaruje we Wprowadzeniu, że celem głównym dysertacji jest „*określenie związku między własnością państwową największych przedsiębiorstw a ich*

innowacyjnością w krajach Europy Środkowej” (s. 9). Aby zrealizować cel główny, sformułowano cele szczegółowe, które podzielono na trzy kategorie: teoretyczne, empiryczne i aplikacyjne. Cele szczegółowe obejmują teoretyczne przedstawienie istoty innowacyjności przedsiębiorstw oraz roli przedsiębiorstw państwowych w gospodarce, a także empiryczną analizę struktury własnościowej i aktywności patentowej przedsiębiorstw w wybranych krajach. Cele aplikacyjne odnoszą się do sformułowania rekomendacji dla polityki gospodarczej, które mogą wspierać innowacyjność w sektorze publicznym.

Sformułowane w pracy cele teoretyczne (s. 9) można uznać za nieco ogólne i w niektórych przypadkach brakuje w nich precyzji co do założonych efektów analizy. Użycie wyrażenia „przedstawienie” (w punktach 1–3) jest mało konkretne, nie oddaje pełnej intencji badawczej. W celu zwiększenia spójności z tematyką pracy, wskazane byłoby zastosowanie wyrażenia typu „określenie roli i znaczenia” lub “zidentyfikowanie”, które wyraźnie akcentują analityczny aspekt pracy, a nie tylko opisowy. Przykładowo, punkt 3 dotyczący „aktualnego stanu wiedzy z zakresu innowacyjności przedsiębiorstw państwowych” mógłby być sformułowany bardziej szczegółowo, aby zaznaczyć, które aspekty tego stanu wiedzy są kluczowe dla pracy – np. jakie czynniki wpływają na innowacyjność w sektorze państwowym w kontekście współczesnych wyzwań.

Oprócz celów badawczych sformułowano także hipotezy badawcze. Każda z hipotez stanowi próbę wyjaśnienia zróżnicowanych aspektów innowacyjności przedsiębiorstw państwowych, przyczyniając się do pogłębienia wiedzy na temat roli własności państwowej w kształtowaniu potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw. W sumie sformułowano sześć hipotez badawczych (s. 10 oraz s. 110-111):

- Hipoteza 1. Przedsiębiorstwa państwowe wykazują istotnie wyższą liczbę zgłoszeń patentowych niż przedsiębiorstwa prywatne.
- Hipoteza 2: Przedsiębiorstwa państwowe wykazują istotnie niższą cytowalność zgłoszeń patentowych niż przedsiębiorstwa prywatne.
- Hipoteza 3. Przedsiębiorstwa państwowe z mniejszościowym udziałem własności państwowej wykazują istotnie wyższą liczbę zgłoszeń patentowych niż przedsiębiorstwa państwowe z większościowym udziałem własności państwowej.
- Hipoteza 4. Przedsiębiorstwa państwowe prowadzące działalność w sektorach przemysłu zaawansowanych technologii i usług wiedzochłonnych wykazują istotnie wyższą liczbę zgłoszeń patentowych niż przedsiębiorstwa państwowe prowadzące działalność w pozostałych sektorach.
- Hipoteza 5. Przedsiębiorstwa państwowe prowadzące działalność w sektorze przemysłowym wykazują istotnie wyższą liczbę zgłoszeń patentowych niż przedsiębiorstwa państwowe prowadzące działalność w pozostałych sektorach.
- Hipoteza 6. Przedsiębiorstwa państwowe z wyższymi przychodami operacyjnymi wykazują istotnie wyższą liczbę zgłoszeń patentowych niż przedsiębiorstwa państwowe z niższymi przychodami.

Biorąc pod uwagę hipotezy badawcze należy stwierdzić, że są one prawidłowo sformułowane. Logicznie wynika z nich zakres badania oraz możliwe do przeprowadzenia analizy empiryczne. Każda hipoteza koncentruje się na innym aspekcie innowacyjności przedsiębiorstw państwowych, co świadczy o kompleksowym podejściu do tematu i trafnym przygotowaniu do analizy problemu badawczego.

Podsumowując, sformułowano cele i hipotezy badawcze są spójne z zakresem przedmiotowym i podmiotowym podjętej przez Autorkę problematyki badawczej. Niemniej jednak, niektóre aspekty teoretyczne mogłyby zostać bardziej szczegółowo rozwinięte, np. w kontekście alternatywnych podejść do pomiaru innowacyjności, które nie opierają się wyłącznie na analizie patentów. Brak tych elementów nie obniża jednak merytorycznej wartości pracy, która wnosi istotny wkład do badań nad rolą państwa w kształtowaniu innowacyjności przedsiębiorstw.

4. Metody badawcze

Przyjęta przez Doktorantkę metodologia badań jest poprawna. Dobór poszczególnych metod badawczych zasługuje na pozytywną ocenę, zarówno pod względem ich ogólnego zestawienia, jak i zastosowania w konkretnych zadaniach badawczych. Do kluczowych metod badawczych zastosowanych w niniejszej pracy zaliczyć można m.in. analizę regresji, modele logitowe, modele regresji ujemnej dwumianowej oraz statystyczną analizę porównawczą.

Uzasadnienie wyboru metod badawczych jest ogólnie poprawne. Autorka przedstawiła – w rozdziale czwartym – procedurę badawczą, uwzględniając zasady gromadzenia i analizy danych wtórnych przy użyciu metod statystyki ekonometrycznej, a także kryteria selekcji przedsiębiorstw i zmiennych badawczych. Niemniej jednak, opis ten powinien zawierać także bardziej szczegółowe uzasadnienie wyboru niektórych metod statystycznych oraz krytyczne odniesienie się do ich ograniczeń.

Reasumując, zastosowana triangulacja metod badawczych stanowi silną stronę ocenianej dysertacji. Triangulacja metod w tym badaniu obejmuje zarówno wykorzystanie różnych metod ilościowych (np. analiza regresji liniowej, modele logitowe oraz model regresji ujemnej dwumianowej), jak również zastosowanie danych wtórnych z wielu źródeł (np. dane pochodzące z takich baz, jak Orbis i PATSTAT).

5. Struktura i treść pracy

Recenzowana rozprawa doktorska składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia, spisu literatury, tabel, rysunków oraz załącznika. Praca obejmuje 211 stron wraz z załącznikiem. Wstęp, liczący sześć stron, został napisany poprawnie. W pracy Doktorantka skupiła się na zagadnieniach, które są aktualne i ważne w kontekście badań nad związkiem między własnością państwową a innowacyjnością największych przedsiębiorstw w krajach Europy Środkowej w latach 2009–2021.

Wstęp pracy został opracowany poprawnie i zawiera wszystkie niezbędne elementy: uzasadnienie wyboru tematu, określenie problemu badawczego, cele i hipotezy badawcze, przegląd zastosowanych metod oraz prezentację struktury pracy.

Rozdział 1 koncentruje się na teoretycznych aspektach własności państwowej przedsiębiorstw i jej znaczeniu we współczesnej gospodarce. Autorka opisuje ramy koncepcyjne badań dotyczących własności państwowej, definiowanie przedsiębiorstw państwowych, a także metody wyodrębniania tych podmiotów. Przedstawia także różne podejścia szkół ekonomicznych do własności państwowej. Na podstawie prowadzonych rozważań Doktorantka dokonała autorskiej próby syntetycznego ujęcia ewolucji roli przedsiębiorstw państwowych w Europie Środkowej.

Rozdział 2 dotyczy innowacyjności przedsiębiorstw, w tym jej definicje, klasyfikacje, sposoby pomiaru oraz wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania innowacyjności. Rozdział dostarcza szczegółowych informacji o miernikach innowacyjności, co jest kluczowe dla dalszych badań empirycznych.

Rozdział 3 przedstawia innowacyjność przedsiębiorstw państwowych zarówno z perspektywy teoretycznej, jak i empirycznej. Autorka porusza tu dwa podejścia: konwencjonalne ujęcie, zakładające niższy potencjał innowacyjny przedsiębiorstw państwowych, oraz współczesne podejście, podkreślające specyficzne uwarunkowania sprzyjające innowacyjności tych podmiotów. Rozdział kończy się przeglądem badań empirycznych, w szczególności tych opartych na mierniku aktywności patentowej. Na tej podstawie Doktorantka opracowała autorską propozycję schematu ewolucji paradygmatu innowacyjności przedsiębiorstw państwowych, ilustrującą zmianę w postrzeganiu wśród badaczy potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw państwowych na

przestrzeni XX i XXI wieku: od konwencjonalnego (wtórnej nieefektywności przedsiębiorstw) do współczesnego dostrzeżenia ich potencjału innowacyjnego.

Należy zauważyć, że trzy pierwsze rozdziały mają charakter teoretyczno-literaturowy i łącznie liczą ponad 94 strony, co nadaje pracy solidne podstawy merytoryczne.

Rozdział 4 poświęcony jest metodologii badań empirycznych. Autorka szczegółowo opisuje problem badawczy, cele, hipotezy, proces badawczy oraz zakresy przedmiotowy, podmiotowy, przestrzenny i czasowy. W dalszej części przedstawia sposób doboru próby, metodę wyodrębnienia przedsiębiorstw państwowych oraz pomiar innowacyjności, uwzględniając przy tym specyfikę sektorową. Dobór próby, oparty na największych przedsiębiorstwach Europy Środkowej, jest uzasadniony z punktu widzenia badań nad zależnościami między własnością a innowacyjnością. Rozdział opisuje także zastosowane metody statystyczne i ekonometryczne, w tym modele regresji liniowej i logistycznej oraz model regresji ujemnej dwumianowej, co zwiększa przejrzystość przyjętego podejścia badawczego i pozwala lepiej ocenić jego trafność.

Rozdział 5 przedstawia rezultaty badań, w tym analizę statystyczną danych uzyskanych z baz Orbis i PATSTAT. W rozdziale tym zawarta jest szczegółowa charakterystyka próby, obejmująca dane dotyczące przychodów operacyjnych, strukturę własności, innowacyjność oraz sektor działalności przedsiębiorstw. Następnie Autorka przechodzi do weryfikacji hipotez, analizując innowacyjność przedsiębiorstw państwowych na tle przedsiębiorstw prywatnych.

W zakończeniu przedstawiono kluczowe wyniki badawcze, uwzględniając wnioski z analiz teoretyczno-literaturowych oraz empirycznych. Należy podkreślić, że cele teoretyczne oraz cele empiryczne rozprawy zostały osiągnięte. Przeprowadzona weryfikacja hipotez była poprawna i szczegółowa, a ich zasadność została w znacznej mierze potwierdzona przez podstawy teoretyczne oraz uzyskane wyniki badań empirycznych.

Oceniając strukturę pracy, należy stwierdzić, że Autorka zastosowała klasyczną, dobrze uporządkowaną strukturę, co ułatwia czytelnikowi przejście przez kolejne rozdziały rozprawy i wspiera osiągnięcie celu głównego oraz weryfikację postawionych hipotez. Zawartość merytoryczna pracy jest bogata i obejmuje szerokie spektrum zagadnień teoretycznych oraz praktycznych. Struktura wewnętrzna rozdziałów – ich liczba, kolejność i treść podrozdziałów – jest zasadniczo logiczna i spójna. Całościowy układ pracy należy ocenić pozytywnie.

Ponadto, Doktorantka umiejętnie wykorzystuje bogatą bibliografię. Warto jednak zauważyć, że niektóre pozycje w bibliografii wskazują na drobne błędy edytorskie, np. pisownia nazwy wydawnictwa z małej litery „Oxford university press” (s 192).

Podsumowując, w oparciu o dokładną analizę treści rozprawy doktorskiej należy stwierdzić, że recenzowana praca prezentuje wysoki poziom merytoryczny. Niemniej jednak, w celu pogłębienia niektórych kwestii można zadać kilka pytań odnoszących się do zawartości rozprawy:

- Doktorantka wykazała, że przedsiębiorstwa państwowe mają średnio o 35% więcej zgłoszeń patentowych niż przedsiębiorstwa prywatne. Pytanie dotyczy tego, jakie specyficzne cechy lub zasoby, którymi dysponują przedsiębiorstwa państwowe, mogą odpowiadać za tę przewagę?
- W dysertacji zwrócono także uwagę, że czeskie przedsiębiorstwa osiągają najwyższą przeciętną liczbę zgłoszeń patentowych, a węgierskie wyróżniają się pod względem cytowalności patentów. Pytanie dotyczy tego, jakie wewnętrzne lub zewnętrzne czynniki, zdaniem Doktorantki, mogą wyjaśniać te różnice?
- Wyniki potwierdzają, że przy odpowiednich warunkach instytucjonalnych przedsiębiorstwa państwowe mogą wykazywać wyższą innowacyjność. Pytanie dotyczy tego, jakie konkretne warunki instytucjonalne są - według Doktorantki - kluczowe dla podtrzymania tej innowacyjności, zwłaszcza w dynamicznie zmieniających się gospodarkach Europy Środkowej?

6. Rezultaty badawcze

Na podstawie przeprowadzonej analizy można uznać, że przedstawione w rozprawie podejście badawcze oraz metodyczne przyczyniło się do uzyskania ciekawych wyników badawczych. Wyniki badań wnoszą wkład w zrozumienie roli własności państwowej w kształtowaniu innowacyjności przedsiębiorstw, dostarczając nowych danych dla krajów Europy Środkowej, m.in. poprzez:

- umiejętność doboru oraz sformułowanie istotnego problemu badawczego – obserwacja ta odnosi się do całości kształtu prezentowanej rozprawy naukowej, wskazując na przemyślaną strukturę i jasność w definiowaniu problemu badawczego,
- właściwy dobór literatury przedmiotu – w całej rozprawie widoczna jest umiejętność selekcji oraz trafna interpretacja prac innych badaczy, co wzbogaca perspektywę badawczą i stanowi solidne podłoże teoretyczne,
- umiejętność doboru i zastosowania metod badawczych zgodnie z zasadami warsztatu naukowego – Autorka w przemyślany sposób dopasowała metody badawcze (np. ekonometryczne modele logitowe i dwumianowe) do sformułowanych hipotez i celów pracy, co przekłada się na wysoką jakość i rzetelność wyników,
- umiejętność samodzielnego prowadzenia badań empirycznych – przeprowadzona analiza innowacyjności przedsiębiorstw państwowych jest przykładem zdolności Autorki do samodzielnego realizowania skomplikowanych procesów badawczych,
- umiejętność formułowania wniosków w oparciu o przeprowadzone badania – Autorka sprawnie wyciąga wnioski z analiz empirycznych, które odpowiadają na postawione hipotezy i mają wartość aplikacyjną.

W świetle tych osiągnięć można stwierdzić, że zastosowana w pracy procedura badawcza jest solidnie usytuowana w kontekście badań naukowych. Metodologia badania empirycznego jest klarowna i nie budzi zastrzeżeń. Co więcej, wybór oraz zastosowanie wybranych metod analizy ilościowej wydają się być właściwe. Wyniki uzyskane przez Doktorantkę pozwoliły na sformułowanie wniosków o istotnym znaczeniu zarówno teoretycznym, jak i praktycznym. Przeprowadzone badania wnoszą istotny wkład do dotychczasowej wiedzy naukowej dotyczącej innowacyjności przedsiębiorstw państwowych w Europie Środkowej.

Według mojej oceny, Doktorantka zrealizowała cele badawcze, odnosząc się precyzyjnie również do hipotez badawczych. Warto podkreślić, że Doktorantka podjęła się szerokich i ambitnych badań empirycznych. W efekcie rozprawa nie tylko wypełnia lukę w literaturze o przedsiębiorstwach państwowych w Europie Środkowej, lecz także prezentuje wyniki badań, które mogą być wartościowe dla praktyków oraz decydentów.

Wyniki badań dowodzą, że przedsiębiorstwa państwowe, zwłaszcza w sektorach przemysłowych i zaawansowanych technologii, wykazują większą skłonność do działalności innowacyjnej, co może sprzyjać ich konkurencyjności. Analiza ukazuje również, że przedsiębiorstwa państwowe o mniejszościowym udziale państwa cechują się wyższą aktywnością patentową, a przedsiębiorstwa w krajach takich jak Czechy, Węgry i Polska wykazują wyższą liczbę zgłoszeń patentowych w porównaniu do przedsiębiorstw z Rumunii i Słowacji. Wnioski płynące z tych badań mają istotne znaczenie dla teorii innowacyjności i mogą być cenną wskazówką dla twórców polityki gospodarczej, zwłaszcza w kontekście wspierania innowacji i konkurencyjności przedsiębiorstw państwowych w Europie Środkowej.

7. Strona formalna dysertacji

Pod względem formalnym rozprawa jest ogólnie poprawnie przygotowana. Dysertacja jest napisana zrozumiałym i poprawnym językiem. Mimo pozytywnej oceny, należy wskazać, że Autorka nie uniknęła pewnych błędów językowych i interpunkcyjnych. Dla ilustracji można podać kilka przykładów niedociągnięć formalnych:

- tytuł podrozdziału 5.2, "Weryfikacja empiryczna hipotez," powinien być sformułowany w sposób bardziej precyzyjny i adekwatny do treści podrozdziału, odzwierciedlając jego merytoryczną zawartość,
- w Zakończeniu przedstawiono wnioski oraz wskazano kierunki dalszych badań, jednak pominięto omówienie ograniczeń przeprowadzonych badań,
- zamiast "w nauce ekonomii" powinno być "w ekonomii" lub "w naukach ekonomicznych",
- zamiast "posłużyć się pojęciem ukutym przez .." powinno być "posłużyć się pojęciem sformułowanym przez ...",
- zamiast „Ponadto mogą mieć ...” powinno być „Ponadto wyniki mogą mieć ...” (s. 12),
- w kilku miejscach Doktorantka stosuje formę osobową (np. s. 60),
- spis rysunków jest niekompletny – brakuje numerów stron,
- spis tabel również nie zawiera numerów stron, a wszystkie nazwy tabel błędnie zaczynają się od wyrazu „Rysunek,” co wymaga poprawy,
- brakuje również spisu wykresów.

Wskazane niedociągnięcia nie mają jednak większego wpływu na jakość merytoryczną recenzowanej rozprawy doktorskiej.

8. Konkluzja

Podsumowując, rozprawa doktorska mgr Marleny Gołębiowskiej na temat „*Państwo jako właściciel-innowator. Własnościowe uwarunkowania innowacyjności największych przedsiębiorstw wybranych krajów Europy Środkowej w latach 2009–2021*”, przygotowana pod kierunkiem dr hab. Tomasza Kijka, prof. UMCS (promotora) oraz dr Grzegorza Kwiatkowskiego (promotora pomocniczego), **spełnia ustawowe warunki** stawiane rozprawom doktorskim i **stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego**, które **uzasadnia nadanie mgr Marlenie Gołębiowskiej stopnia doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse**. Mimo drobnych niedoskonałości, wskazanych w tej recenzji, należy docenić przede wszystkim trafny wybór tematyki badawczej, logiczną i spójną strukturę pracy, triangulację metod badawczych oraz rzetelność w analizie i formułowaniu wniosków.

W świetle powyższego, wnoszę o przyjęcie przedstawionej rozprawy doktorskiej i dopuszczenie mgr Marleny Gołębiowskiej do publicznej obrony.

Kraków, 25.10.2024 r.

.....
Maria Urbaniec